Cập nhật tháng 8 năm 2024

[Bài đọc] Khái niệm về unit test

1. Unit Test Là Gì?

- Định nghĩa:
  - **Unit Test** là phương pháp kiểm thử phần mềm, trong đó **một đơn vị nhỏ nhất của chương trình (thường là một hàm, một phương thức hoặc một class)** được kiểm tra một cách độc lập để đảm bảo rằng nó hoạt động đúng như mong đợi
- Mục tiêu:
  - Đảm bảo rằng từng thành phần nhỏ của phần mềm hoạt động chính xác

2. Đặc Điểm Của Unit Test

- Kiểm thử ở **cấp độ nhỏ nhất**: phương thức, class
- Độc lập với các thành phần khác: Không phụ thuộc vào database, file, hay hệ thống bên ngoài
- Có thể chạy tự động, nhanh chóng
- Kết quả rõ ràng: Pass (✔) hoặc Fail (❌)

3. Vì Sao Cần Unit Test?

Lý do	Ý nghĩa
Phát hiện lỗi sớm	Ngay tại mức hàm, class
Hỗ trợ refactoring	Đảm bảo sửa code mà không phá vỡ chức năng
Tăng tốc phát triển	Ít tốn thời gian fix bug về sau
Giảm chi phí bảo trì	Code ổn định hơn, ít lỗi
Hỗ trợ phát triển nhóm	Đảm bảo mỗi phần riêng lẻ hoạt động đúng

4. Cách Viết Unit Test Trong Java

- Sử dụng thư viện:
  - Phổ biến nhất: **JUnit** (hiện tại là JUnit 5)
  - Hỗ trợ thêm: **Mockito** (dùng để mock các đối tượng phụ thuộc)

- Ví dụ đơn giản:

- Class cần kiểm tra:

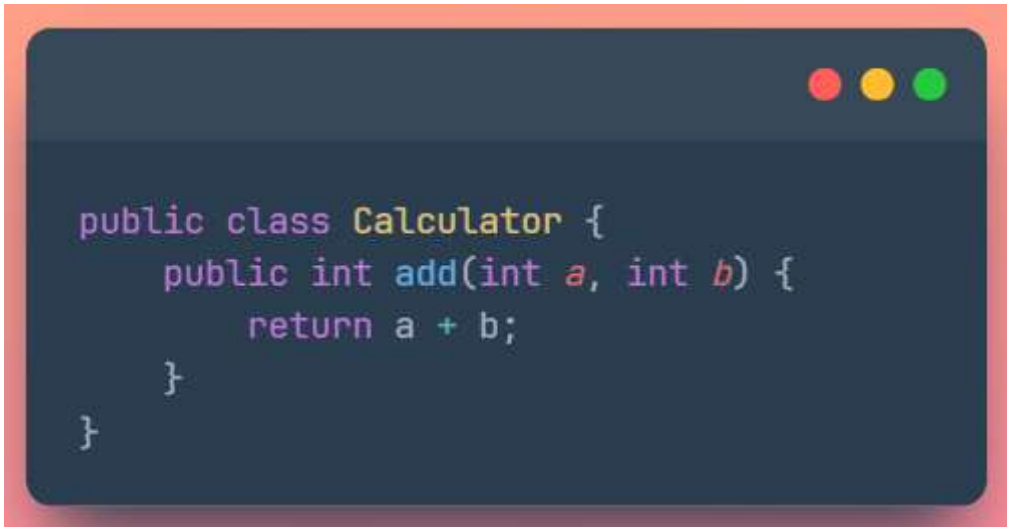

```
public class Calculator {
    public int add(int a, int b) {
        return a + b;
    }
}
```

- Viết unit test với JUnit:

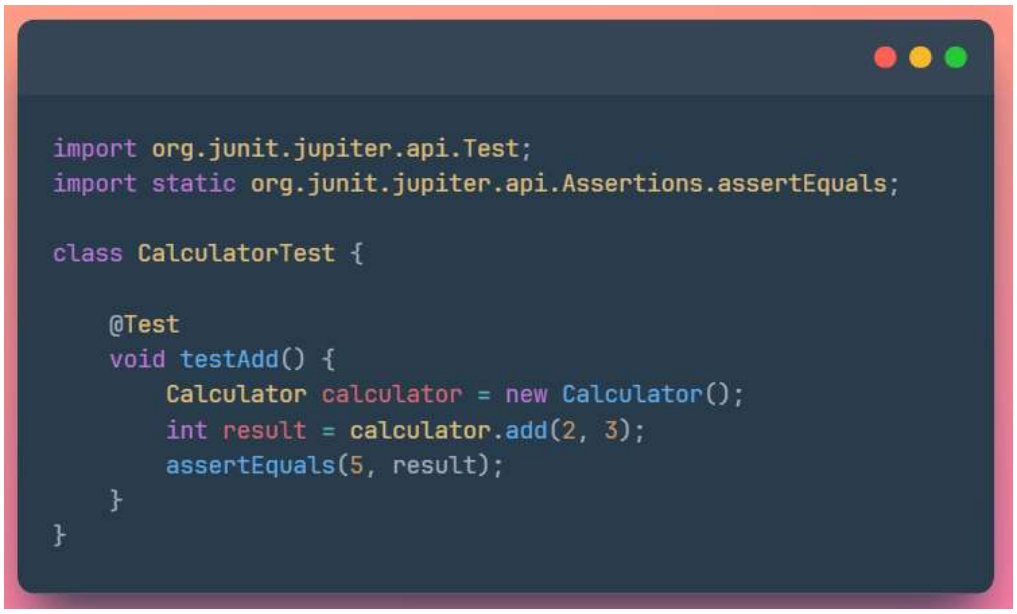

```
import org.junit.jupiter.api.Test;
import static org.junit.jupiter.api.Assertions.assertEquals;

class CalculatorTest {

    @Test
    void testAdd() {
        Calculator calculator = new Calculator();
        int result = calculator.add(2, 3);
        assertEquals(5, result);
    }
}
```

- Nếu **add(2, 3)** trả về 5, test pass.
- Nếu trả về khác 5, test fail.

5. **Cấu Trúc Một Unit Test Chuẩn (AAA - Arrange - Act - Assert)**

Bước	**Mô tả**
Arrange	Chuẩn bị dữ liệu, đối tượng, môi trường cần thiết
Act	Gọi phương thức cần kiểm tra
Assert	Kiểm tra kết quả có đúng như mong đợi không

6. **Các Thành Phần Phổ Biến Trong Unit Test**

- **@Test** – Đánh dấu phương thức là test case
- **@BeforeEach / @AfterEach** – Thiết lập hoặc dọn dẹp trước/sau mỗi test
- **@BeforeAll / @AfterAll** – Thiết lập hoặc dọn dẹp trước/sau toàn bộ test class
- **assertEquals, assertTrue, assertFalse, assertNotNull...** – Các phương thức kiểm tra kết quả

7. **Unit Test Khác Gì Với Các Kiểu Test Khác?**

Loại test	Mức độ
Unit Test	Từng hàm, class
Integration Test	Kiểm tra sự kết hợp giữa các module
System Test	Kiểm tra toàn bộ hệ thống
Acceptance	Kiểm tra theo yêu cầu người dùng

8. **Nguyên Tắc Viết Unit Test Tốt**
   - Độc lập, không phụ thuộc vào các test khác
   - Chạy nhanh
   - Rõ ràng, dễ đọc
   - Có thể chạy nhiều lần cho kết quả giống nhau
   - Đảm bảo bao phủ các trường hợp đúng, sai, biên

9. **Công Cụ Hỗ Trợ Unit Test Trong Java**
   - **JUnit:** Framework test phổ biến nhất
   - **Mockito:** Giả lập đối tượng phụ thuộc (mock)
   - **AssertJ:** Thư viện assertions nâng cao
   - **JaCoCo:** Đo độ bao phủ test (test coverage)
   - **Maven / Gradle:** Tích hợp chạy test khi build